

Ob prvem maju — prazniku dela

Bolj ko se odmikajo zgodovinski dogodki, zaradi katerih se je dvignilo delavstvo vsega sveta, bolj ugotavljamo, kako veličastne misli in smisel skriva naš veliki praznik.

Morda ne bo odveč, da na kratko obnovimo krvave dogodke iz osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je delavsko gibanje prvič odločneje dvignilo glave. V Chicagu so delavci prvič zahtevali 8-urni delavnik. V demonstracijah je bilo šest delavcev ubitih, čez petdeset ranjenih, veliko voditeljev delavske stranke pa so obsodili na dolgoletno ječo. Friderik Engels, najtesnejši Marxov sodelavec, je na ustanovnem kongresu druge internacionale, ob 100. obletnici začetka francoske revolucije, 14. julija 1889. leta, predlagal, da v spomin chicaških dogodkov praznujejo delavci 1. maj kot svoj praznik. Veliko naprednih delavcev je že 1890. leta dostojno proslavilo svoj dan tudi pri nas, posebno v Ljubljani, kot prvi v Jugoslaviji; kmalu pa so

1. maj praznovali vsi napredni delavci, tudi delavci nekdanje naše tovarne, o čemer pričajo številne slike in zapisi. Naši predhodniki so si sami izborili pravico praznovanja, s 1. majem pa je povezan tudi znani štrajk v Remčevi tovarni.

Danes se nam zdijo prizadevanja za 8-urni delavnik skoraj nerazumljiva, saj imamo kot delavci še veliko drugih pravic, ki smo jih priborili v stankah, med NOB, na delovnem mestu, s svojim delom. Delavstvo v Jugoslaviji ima vse pravice, ki lahko pripadajo poštenemu človeku-delavcu. Pod Titovim vodstvom smo dosegli takšne neslutene uspehe, da lahko s še večjim ponosom praznujemo svoj praznik dela.

Letošnji 1. maj je tesno povezan še z dvema odločilnima dogodkoma v naši polpretekli zgodovini. Slavimo namreč 40. obletnico vstaje našega naroda, zatiranega delavca in kmeta, ki si je moral s krvjo priboriti svoje pravice.

40. obletnica ustanovitve OF, edinstvene fronte za osvoboditev izpod gosposodovalnih jarmov v Evropi. To ni samo štiri desetletja častnega spomina na ta veliki dogodek, ampak tudi mejnik v naši zavesti, da nismo ho-

teli biti več hlapci, čeprav je minilo komaj nekaj tednov okupacije. Ob koncu prvomajskih praznikov pa se bomo spomnili tudi prve obletnice, odkar je prenehalo biti plemenito srce našega največjega voditelja in učitelja, tovariša Tita. Ničkolikokrat smo rekli in zapisali, da je Tito odšel samo na zunaj, v naših srcih pa bo ostal za zmeraj. Ostali bodo njegovi miroljubni pogledi na svet, ostala bo njegova neuvrščena, ostala bo njegova, kot je kolo trdna enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Šele ob vsem tem dobiva letošnji 1. maj pravo razsežnost in pravo vrednost. Prav je, da proslavimo naš praznik z vso slovesnostjo in dostojanstvenostjo, prav pa je tudi, da se ob tem zavemo svojih dolžnosti in obveznosti do nas vseh, do naše socialistične samoupravne družbe.

Lepo je praznovati 1. maj. Vse smo si priborili z delovnimi rokami, zato si prav vsakdo od nas tudi želi, da bi to tudi obdržali, da nam bi bila Titova misel vedno naša vodnica, enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnosti pa svetlo okrilje, pod katerim bomo lahko dosegali nadaljnje uspehe našega socialističnega razvoja in napredka.

VABILO NA PRVOMAJSKI PIKNIK

Občinski sindikalni svet Kamnik tudi letos organizira prvomajsko srečanje delavcev kamniških delovnih organizacij v Kamniški Bistrici.

Srečanje bo v petek, 1. maja, s pričetkom ob 10. uri.

Vabimo vse člane kolektiva in upokojenca, da se srečanja udeležijo.

Bloke za hrano in pijačo bodo predstavniki sindikata tozgov delili na običajnem mestu v Kamniški Bistrici od 8. do 12. ure.

Nasvidenje na pikniku!

Sindikat

Z opravljenim delom in poslovnimi rezultati do osebnega dohodka

Zakon o združenem delu zavezuje delavce v združenem delu, da s planom določijo:

— osnove in pogoje za povečanje dohodka TOZD;

— razporejanje dohodka in čistega dohodka TOZD.

Delavci v DO STOL smo v letu 1980 svoj plan dopolnili in vanj vnesli stabilizacijska prizadevanja.

Pri uresničevanju plana pa smo se delavci DO STOL srečevali s številnimi problemi, ki smo jih reševali bolj ali manj uspešno.

Tako so se povišale cene osnovnim surovinam, in sicer: bukovi hlodovini za 45 odstotkov, furnirju za 40 odstotkov, ivericam za 200 odstotkov, iprem za 100 odstotkov in energiji za 42 odstotkov itd.

Zunanje-trgovinski režim se je v letu 1980 menjal kar trikrat. Stimulacija za izvoz ne dohaja rasti proizvodnih stroškov, zaradi česar smo na zunanjem trgu manj konkurenčni.

Na domačem trgu je prodajo pogojeval zakon o začasni prepovedi uporabe družbenih sredstev za neproizvodne in negospodarske investicije ter kreditna politika naših bank, ki so omejile kreditiranje serijske opreme.

Vse bolj so se rušili principi enotnega jugoslovanskega trga, kar smo občutili tako pri nabavi surovin kot pri prodaji naših proizvodov.

Tako občutno zviševanje cen, pogosto spreminjanje predpisov in drugih pogojev poslovanja onemogoča dosledno izvajanje plana. Zato je pri reševanju vse

te problematike težje voditi stabilno dolgoročno poslovno politiko.

Svoje plane in rezultate poslovanja primerjamo v okviru dejavnosti v SR Sloveniji.

Indeksi rasti rezultatov poslovanja v primerjavi z letom 1979 so naslednji: (podatki splošnega združenja lesarstva Slovenije).

Tabela št. 1

Element primerjave	Indeks rasti	
	Lesna industrija	STOL
Celotni prihodek	143	120
Porabljena sredstva	144	123
Dohodek doseženi	142	114
Dohodek za razporeditev	141	113
Prispevki SIS	143	104
Davki	127	150
Čisti dohodek	136	109
Čisti dohodek:		
— za osebne dohodke	124	121
— za poslovni sklad	221	48

Iz tabele je razvidno, da tako v lesni industriji kot v DO Stol porabljena sredstva rastejo hitreje kot celotni prihodek predvsem na račun visokih cen surovin.

Sredstva za osebne dohodke v primerjavi z doseženim dohodkom v DO Stol rastejo hitreje kot v lesni industriji

ji. Medtem ko je Stol za poslovni sklad namenil manj sredstev kot v letu 1979, je v lesni industriji za te namene razporejenega precej več čistega dohodka.

V lesni industriji in v DO Stol predstavlja čisti dohodek v doseženem dohodku 66 odstotkov, razporeditev čiste dohodka pa je različna. Osebni dohodki v čistem dohodku predstavljajo

v lesni industriji 6 odstotkov, v DO Stol pa 82 odstotkov, sredstva za poslovni sklad v lesni industriji 17 odstotkov, v DO Stol pa 4 odstotke.

Ker smo včlanjeni v SOZD Uniles, primerjamo poslovanje tudi s članicami te SOZD, in sicer s skupino proizvodnih delovnih organizacij.

V SOZD Uniles je rast celotnega prihodka dosežena v proizvodnih delovnih organizacijah za 36 odstotkov, prav toliko so v teh DO porasla tudi porabljena sredstva. Ker v porabljenih sredstvih amortizacija predstavlja manjši delež, pomeni, da je porast drugih stroškov večji. Doseženi dohodek je porasel za 37 odstotkov, enako doseženi čisti dohodek. Sredstva za osebne dohodke so se povečala za 25 odstotkov, za poslovni sklad pa za 137 odstotkov.

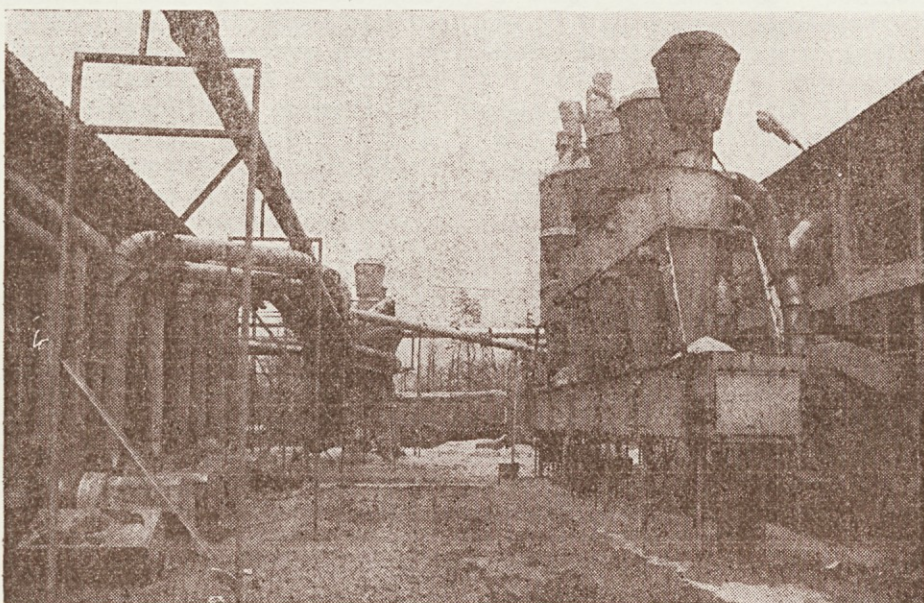
Podatki za DO Stol so vneseni v tabelo št. 1.

Primerjalne kazalce delovnih in poslovnih rezultatov prikazujemo v naslednji tabeli (Novoles in Meblo sta za primerjavo najbolj primerni DO):

Podatki, zajeti v tej tabeli, so najboljši pokazatelj uspešnosti poslovanja

V DO Stol dosegamo med primerjnimi delovnimi organizacijami slabše rezultate na 1 delavca, pa tudi indeks rasti imamo slabši, kar pomeni, da svojih proizvodnih zmogljivosti ne izkoriščamo dovolj.

Nadpovprečno dobro gospodarimo s sredstvi, saj je v tem le Novoles boljši od nas. Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi se nam je povečal za 12,2%. To izboljšanje gre več na račun boljšega izkoriščanja obratnih sredstev. Le-ta smo v letu 1979 obrnili 2,1-krat, v letu 1980, pa kljub tako velikim podražitvam surovine, 2,7-krat.

Odsesovalne naprave med mizarno in neserijsko so dotrajane. Na sliki je dobro vidno, da je na tleh polno lesnega prahu, ki ga prepušča močno nagnita pločevina. Odlaganje prahu zunaj silosov pa omogoča tudi sam sistem naprav. Te so tako konstruirane, da se lesna masa v celoti ne vlega v posode.

Ob zadnjih čiščenjih je bilo ugotovljeno, da tudi prahu na pločevini ni moč v celoti odstraniti, ker bi s tem uničili še tisto tanko plast pločevine, ki je še ostala.

Stare odsesovalne naprave moramo nujno zamenjati z novimi. Za to pa je potreben denar. In posojilo!

Tabela št. 2

Besedilo	Leto Indeks	Novoles	Meblo	Skupaj proizv.	DO STOL
1. Dohodek na delavca (v 000 din)	1979	211,3	242,6	229,4	224,2
	1980	319,5	344,0	313,6	260,4
	Indeks	151,2	141,8	136,7	116,1
2. Dohodek v primerjavi s povprečno uporablj. sred. (v %)	1979	50,8	30,6	39,6	41,8
	1980	59,2	29,8	41,9	46,9
	Indeks	116,5	97,4	105,8	112,2
3. Čisti dohodek na delavca (v 000 din)	1979	155,1	151,9	156,7	152,9
	1980	238,0	212,3	210,1	170,6
	Indeks	153,4	139,7	134,1	111,6
4. Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi (v %)	1979	5,4	2,1	3,5	3,2
	1980	12,3	3,4	5,9	1,9
	Indeks	227,8	161,9	168,5	59,4
5. Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	1979	10,7	6,9	8,9	7,6
	1980	20,8	11,4	14,1	4,2
	Indeks	194,4	165,2	158,4	55,3
6. Osebnih dohodki in sredstva za skupno porabo na delavca (v 000 din)	1979	132,4	144,6	138,5	135,8
	1980	171,5	173,5	167,3	159,8
	Indeks	129,5	119,9	120,7	117,6
7. Razporejeni bruto osebni dohodek na delavca (v 000 din)	1979	116,3	124,1	117,2	114,2
	1980	148,7	149,6	143,4	140,6
	Indeks	127,8	120,5	122,3	123,1
8. Povprečno izplačan neto OD na delavca na mesec (v celih dinarjih)	1979	6.181	7.037	6.567	6.618
	1980	7.734	8.435	8.084	8.145
	Indeks	125,1	119,8	123,1	123,0

Med primerjanimi delovnimi organizacijami imamo najslabšo akumulacijo. V primerjavi z letom 1979 smo znižali delež akumulacije v dohodku.

Osebnih dohodkov na delavca je najbolj zrastle v Novolesu. V naši DO je rast osebnega dohodka na delavca večji od rasti dohodka na delavca, medtem ko je v drugih primerjanih delovnih organizacijah obratno, tj. rast dohodka na delavca je večja, kot rast osebnega dohodka na delavca.

Ob razporejanju dohodka in čistega dohodka smo se dolžni ravnati po Dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Na osnovi tega dogovora ugotavljamo možno rast razporejenih sredstev za osebne dohodke. Še s periodičnim obračunom za obdobje januar—september 1980 smo ugotavljali zelo ugodne poslovne rezultate. Rast dohodka v tem času je znašala 23%. V tem obdobju obračunani osebni dohodki so bili še v okviru dogovorjenih planiranih.

V zaključnem računu izkazana rast dohodka pa je le 14%, kar dovoljuje le 17,17% rasti sredstev za osebne dohodke. Na račun izvoza povečamo sredstva še za 1-odstotno točko, kar skupaj predstavlja 18,17%. V zaključnem računu pa smo ugotovili 20,79% rast sredstev za osebne dohodke, kar predstavlja 2,62% prekoračitve.

Rast osebnega dohodka na zaposlenega je lahko tudi hitrejša od rasti sredstev za osebne dohodke, kar je odvisno od organizacije dela, oziroma od tega, na koliko delavcev se sredstva razdelijo.

V letu 1980 smo dosegli rast sredstev za osebne dohodke 21%, razporejen bruto osebni dohodek na delavca pa je večji za 23%.

Stopnja rasti osebnega dohodka v gospodarstvu SR Slovenije je v letu 1980 v primerjavi z letom 1979 19%.

V sklad skupne porabe (brez stanovanjskega prispevka) smo v primerjavi s preteklim letom razporejali manjši delež čistega dohodka, medtem ko je ta razporeditev v primerjalnih delovnih organizacijah obratna, vse so namreč v sklad skupne porabe izločile več sredstev, kot v letu 1979.

Če primerjamo gospodarjenje v naši delovni organizaciji z gospodarstvom v občini Kamnik, ugotovimo, da je v letu 1980 v primerjavi z letom 1979 rast:

Delovna organizacija	Celotnega prihodka	Porabljenega sredstva	Dohodka
Titan	36,5	44,4	28,5
Alprem	34,5	40,8	24,2
Stol	20,5	22,8	14,0
Menina	38,1	38,4	37,0
Svilanit	32,3	31,7	33,0

V kamniškem gospodarstvu so se sredstva za osebne dohodke povečala za 22%, sredstva za skupno porabo pa za 23%. Delež sredstev za izboljšanje materialne osnove dela znaša v kamniškem gospodarstvu 16,4%, delež sredstev za osebno in skupno porabo pa 80,7%.

Nadaljevanje na 4. str.

Letošnja sindikalna konferenca je pri kraju. Poleg rednih točk, ki spremljajo ta širok delavski dogovor in ga delavci že po stari navadi ne spremljajo z obemi ušesi, so bili na konferenci iznešeni problemi, ki jih je tudi v Stolu veliko več, kot pred leti. Cene proizvodnih materialov so silovito narasle, zelo draga je vsa energija, precej proizvodnih oddelkov je nujno usposobiti za hitrejšo in boljše proizvodnjo.

Denarna sredstva so pred leti veliko bolj ostajala delovni organizaciji in lahko jih je namenjala svojim interesom. Danes pa je vsak dinar težko zaslužiti!

Na tem sestanku so delavci govorili o mnogih težavah, za katere sami niso krivi, ne vodje tozdov in ne ostalo vodstvo delovne organizacije, kot si nekateri razlagajo. Res pa je tudi da so v Stolu službe, ki bi morale svoje delo bolj opravljati. Te vrzeli je čutili v vsakdanjem delu in tudi uspešnosti poslovanja.

Gotovo niso bili delovni problemi še na nobeni sindikalni konferenci tako naravnost povedani. Sestanek vsega tega ne more rešiti. Prav in koristno pa je, da je opozoril. Dolžnost tistih, ki so za opravljanje posameznih del in nalog zadolženi in plačani je, da k delu tako pristopijo, kot delovni kolektiv od njih pričakuje.

S koordinacijskega odbora sindikata Uniles

Na seji koordinacijskega odbora sindikata SOZD Uniles, ki je bila 11. marca v Lesnini, so obravnavali poročilo o delovanju odbora in naloge v zvezi s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana SOZD Uniles, ocenili uresničevanje stališč v zvezi z informiranjem delavcev v SOZD, se dogovorili o problemški konferenci sindikata SOZD Uniles ter obravnavali poročilo o zimskem smučarskem srečanju delavcev Unilesa.

Sestanka se je udeležil tudi predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Martin Mlinar. O številčni prisotnosti članov sindikata posameznih delovnih organizacij pa raje ne bi govorili, saj bi člane odbora, ki so se potrudili priti, zlahka prešteli na prste ene roke. Iz Marlesa, Mebla, Hoje, Javorja in Krasopreme namreč ni bilo nikogar.

Franc Sikošek, predsednik koordinacijskega odbora, je poudaril, da mora biti sindikat pobudnik in nosilec razprav na vseh ravneh, prav tako pa je pomembna njegova vloga na področju družbenega planiranja.

Predstavniki SOZD Uniles dr. Tone Krašovec je naštel le nekatere naloge, ki čakajo delovne organizacije — članice. Tako se bodo dogovorile za usklajitev proizvodnih programov, za skupne naložbe, kot so na primer skupna tovarna brusnih papirjev, galvanizacija in fine line obdelava. Prizadevali naj bi si tudi za skupen razvoj trgovske mreže, enoten nastop na določenih mestih, pa tudi zamisel o prodajnih salonih Unilesa še ni zamrla. Še večje sile je potrebno usmeriti v zunanjetrgovinsko dejavnost. Ne gre zanemariti tudi marketinga in pa skupnega informacijskega sistema, ki bi nedvomno odigral veliko vlogo pri uresničevanju vseh teh nalog.

Podpredsednik republiškega sveta ZSS Martin Mlinar je po obrazložitvi pomena SOZD in zastavljenih ciljev v naslednjem srednjeročnem obdobju me-

nil, da ima Uniles dovolj osnov, da se razvije v čvrst organizacijski sistem, saj so partnerji enakopravni, kar se odraža predvsem v povezavi proizvodnje s trgovino.

Glede sindikata je tovariš Mlinar poudaril, da ima izmed vseh družbenopolitičnih organizacij na ravni sestavljene organizacije le-ta dovolj močno koordinativno funkcijo. Naloge sindikata so na posameznih ravneh v SOZD raz-

Sedanji čas je marsikaj spremenil: nalezljiva je nedelavnost, neodgovornost, laž, poudarjanje velike pomembnosti svojega dela, svojega gledanja...

lične. Tako naj bi koordinacijski odbor razreševal predvsem probleme, ki zadevajo vse organizacije pri njihovih skupnih nalogah, medtem ko v posameznih akcijah članice odločajo osnovne celice v vsaki delovni organizaciji.

Po mnenju Martina Mlinarja smo v Sloveniji trenutno še premalo pripravljene, da bi lahko učinkovito izkoristili 50 odstotkov sredstev za vlaganje v nerazvita območja. Da bi dosegli učinkovitost, bi morali ta sredstva med seboj združevati. Vprašanje smotrnega izkoriščanja polovice sredstev, ki jih je slovensko gospodarstvo namenilo nerazvitem, bo tudi republiški svet ZSS obravnaval na eni izmed naslednjih sej.

Delavci Unilesa so opozorili na nujnost povezovanja z ostalimi sestavljeno organizacijami s področja lesno-predelovalne industrije, pa tudi s tisto tretjino organizacij, ki niso vključene v nobeno veliko asociacijo. Da bi dosegli zastavljene cilje in prebrodili trenutne gospodarske težave, pa bi morali pomagati tudi Les, splošno združenje lesarstva Slovenije, republiški odbor sindikata delavcev gozdarstva in lesar-

stva ter Zveza inženirjev in tehnikov SRS.

Na seji koordinacijskega odbora so se dogovorili tudi za problemsko konferenco sindikata SOZD Uniles. Tema za konferenco, ki bo predvidoma maja, naj bi bila: Uresničevanje skupnih interesov delavcev SOZD v obdobju 1981 do 1985 in vloga sindikata.

Zimske igre Unilesa, ki jih je priredila DO Stol na Veliki planini, so predstavniki sindikata ocenili kot zelo uspešne. Menili so, da je potrebno to dejavnost še nadalje razvijati. Zato bo aprila predsednik koordinacijskega odbora sindikata SOZD sklical sestanek referentov za rekreacijo vseh delovnih organizacij.

Vlasta Vajda

Beli teloh je letos že odevetel. Vendar ga bomo še enkrat pogledali, čeprav le na fotografiji. Prelepa cvetova je za res mojstrsko posnel Franc Stele.

Letošnjega teloha in drugega pomladnega cvetja smo bili zaradi izredno dolge in hude zime še veliko bolj veseli, kot druge pomladi.

Sedaj bomo misel na zimo potisnili v stran. Pred nami je prvi maj, še doberšen del pomladi in nato poletje...

Skupina delavcev je šla predčasno na malico. Vodja tozda jih je opozarjal, da bo šele čez sedem minut »zatulilo«. Jezik iz skupine, ki sicer ni bil nikoli za pravo delo, vedno pa je našel besedico, da so se ji vsi nasmejali in se s tem napravil heroja, se je izprsil in rekel: »Vidite nas, ko gremo prezgodaj na malico. Ko smo pa oni dan delali še med odmorom, se ni pa nihče brigal.«

Nadaljevanje s 3. str.

Nujno bo v letu 1981 točno zasledovati in uresničevati vsak tozdi svoje plane, kajti le tako bo mogoče poslovanje tega leta bolj ugodno zaključiti.

V letu 1980 smo izvajali investicije v skladu s sprejetim planom:

— Za tapetniško delavnico je bila investicija sprejeta v skupnem znesku 64,26 milijonov din. Do 31. 12. 1980 smo porabili 57,62 milijonov din. Lahko ugotovimo, da investicijska vrednost pri gradnji tapetniške delavnice ne bo presežena.

— Za gradnjo kuhinje, ki smo jo pričeli graditi v letu 1979, smo do sedaj vložili okoli 24 milijonov din. Za dokončanje bo potrebnih še okoli 3 do 4 milijone din, kar bo mogoče zagotoviti v letu 1981 iz sredstev sklada skupne porabe in z združevanjem sredstev tozdov. Del opreme bomo proizvedli v naših tozdih in TOZD-4.

— Za modernizacijo opreme v naši DO smo v letu 1980 vložili 19,35 milijonov din, in sicer v:

- TOZD-1 5,13 milijonov din,
- TOZD-2 1,92 milijonov din,
- TOZD-3 5,96 milijonov din,
- TOZD-4 1,47 milijonov din,
- TOZD-5 3,01 milijona din,
- TOZD-8 0,91 milijona din,
- TOZD-9 1,55 milijonov din,
- DSODSP 0,26 milijonov din.

Naša naloga je tudi v prihodnje bolj skrbeti za modernizacijo proizvodnih procesov.

O poslovnih rezultatih in o vsej problematiki v zvezi s poslovanjem v letu 1980 smo bili delavci že seznanjeni na zborih, saj so poslovodni organi za vsak tozd o tem poročali.

Podatki o poslovanju naše DO so povzeti iz poročila o gospodarjenju v letu 1980 za DO Stol, ki ga je sestavil glavni direktor, za izračune za našo DO pa so osnova podatki v zaključnem računu za leto 1980.

Angelca Kržan

Sklepi šeste seje delavskega sveta

Delavski svet delovne organizacije je na svoji 6. redni seji obravnaval in sprejel naslednje:

1. Potrdil je zapisnik 5. redne seje ter sprejel pregled sklepov, ki pa jih je dopolnil takole:

— v 2. sklepu 5. redne seje DS DO se črta beseda »na znanje« tako, da se 2. sklep glasi: DS DO je sprejel analizo uresničevanja plana za obdobje 1976/80;

— v 8. sklepu 5. redne seje DS DO se dopolni z besedilom v oklepaju tako, da se 8. sklep glasi: Na SM 9110 se odpre novo DM 697-31 — Strokovni svetovalec za izvoz (za 12 mesecev);

— Pri pregledu sklepov se pod točko 3. črta 3. odstavek ter se doda tole: DS DO ugotavlja, da je izvrševanje plana 1981/85 v letu 1981 v tozdih sprejeto in prav tako tudi v DO.

Glede na stabilizacijo in glede na gospodarske rezultate v letu 1980 morajo strokovne službe ponovno preveriti investicijsko dejavnost v tozdih za 1981. leto in jo uskladiti z možnostmi tozdv in DO ter nameniti glavno pozornost opremi in strojem.

Delavski sveti tozdv naj o tem razpravljajo na prvih sejah.

2. Sprejel je Poročilo o gospodarjenju v letu 1980 za delovno organizacijo in informacijo o gospodarjenju tozdv v letu 1980.

3. A) Obravnaval je predlog plana koriščenja sredstev sklada skupne porabe ter v zvezi s tem sprejel naslednje sklepe:

I. V predlogu plana koriščenja sredstev skupne porabe so bila upoštevana naslednja stališča:

— Izplačila za namene skupne porabe na zaposlenega smejo biti v letu 1981 za 18 odst. večja kot v letu 1980. Ker se število zaposlenih ne bo bistveno menialo, velja isto tudi za skupno vsoto izplačil. Ta je v letu 1980 znašala 19.649.235 dinarjev, torej lahko znaša v letu 1981 največ 23.786.097 dinarjev. Po zaključnem računu za leto 1980 izločamo za skupno porabo v letu 1981 15.582.000 din, za prehrano med delom pa planiramo iz materialnih stroškov porabo v višini 5.808.000 din, iz preostanka sredstev skupne porabe iz leta 1980 pa ca. 2 milijona 420.000 din, skupaj torej 23.810.000 dinarjev;

1. Sprejme se plan koriščenja sredstev skupne porabe v letu 1981 s predlaganimi spremembami;

2. Prejemki iz sklada skupne porabe se v letu 1981 (od 1. 3. 1981 do 28. 3. 1982) izplačujejo v naslednjih višinah:

a) Regres za letni dopust v enkratnem znesku se izplača skupaj z osebni dohodki za mesec maj, t. j. 15. 6. 1981 in znaša:

— če je delavec prejel v letu 1980 povprečni mesečni neto OD...

	do 6.100,00
od 6.101.—	do 9.800,00
od 9.801.—	do 13.400,00
od 13.400.—	do 18.300,00
	18.301— in več
učenci z učno pogodbo	
upokojnenci DO	

mu pripada regres v enkratnem znesku neto din...

1.650,00
1.200,00
900,00
750,00
600,00
1.100,00
500,00

Pravica do regresa se ugotavlja in uveljavlja na enak način kot v letu 1980.

b) Regres za oskrbni dan letovanja znaša:

— če je delavec v letu 1980 dosegel skupni dohodek na družinskega člana neto din mesečno

— mu pripada regres za vsak oskrbni dan letovanja din

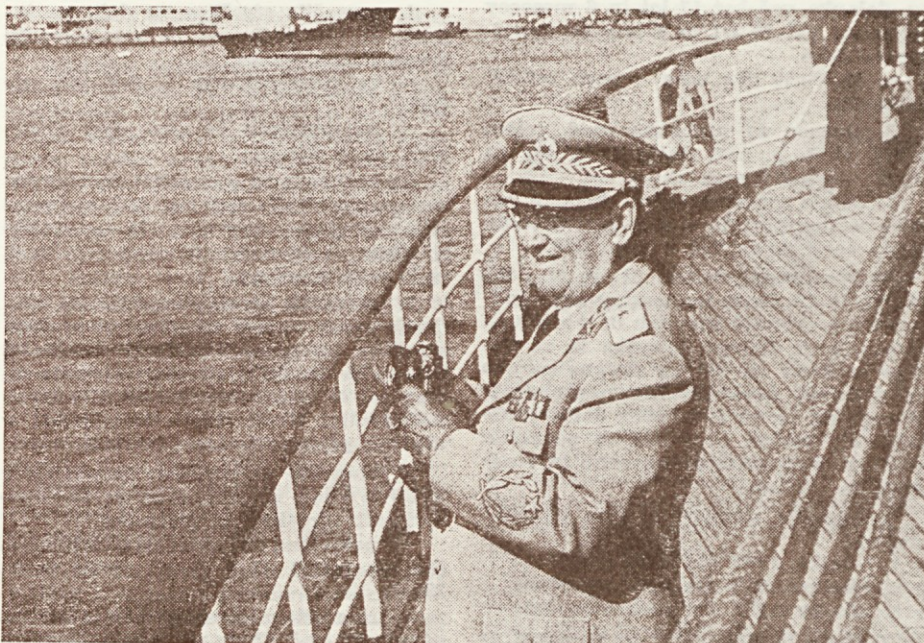
		v Stolovih kap.	drugje
	do 2.300,00	160,00	230,00
od 2.301.—	do 3.000,00	140,00	210,00
od 3.001.—	do 4.400,00	120,00	190,00
od 4.401.—	do 5.900,00	100,00	160,00
od 5.901.—	do 8.800,00	80,00	140,00
od 8.801.—	do 13.400,00	60,00	120,00
13.401 in več		40,00	100,00

Pravica do regresa se ugotavlja in uveljavlja na enak način kot v letu 1980.

c) Nagrade za delovne jubileje znašajo:

— za 10 let delovne dobe v Stolu	3.300,00 din neto
— za 20 let skupne delovne dobe	5.000,00 din neto
— za 30 let skupne delovne dobe	6.600,00 din neto

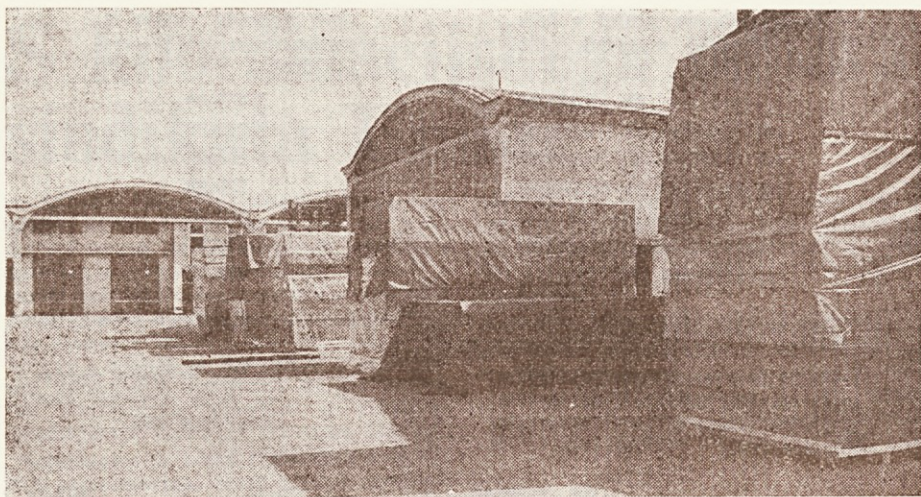
Nadaljevanje na 6. str.

Tito! Naš Tito! Drag je spomin nate, na tvojo vero v našega delavca, v naše sposobnosti, v naše moči, v našo državo. Tvoj stvarni optimizem je dvigal vse nas in misel nate nam vedno znova vliva moči in daje spoznaje, da je Jugoslavija, naša domovina,

naše jamstvo za sedanost in prihodnost.

Dragi naš voditelj! Hvala ti za neizmerno zaupanje v Jugoslavijo, v delavca in kmeta, v bogastvo naših ravnin, gora in morja, v narode in narodnosti našega delčka zemeljske obale.

Za skladiščenje iverk ima tozd 2 skladišče, ki lahko sprejme okoli 800 kub. metrov tega materiala. Če bi v tem skladiščnem provizoriju uskladiščili le iverke, bi morda zadoščal. V zadnjem času pa je zelo naraslo število proizvodnih materialov. Pojavil se je še dodaten problem. Proizvajalci iverk so pripravljene dobavljati posamezne debeline plošč tedaj, ko jih imajo na zalogi in ima porabnik z njimi urejene že vse ostale zadeve. Ker je skladišče že prepolno in drugje ni pokritega prostora so se delavci v tozd 2 »znašli« na prikazan način. Rešitev je seveda le časna in zasilna, vendar za nekaj dni ali tudi tednov plahte in debel polivinil le zadržijo vlago.

Ob tem načinu dela je nujno, da si Stol postavi še eno skladišče materiala. Šele v takih pogojih bo možno posamezne vrste materiala ločiti po vrsti, kvaliteti, debelini in, kar je še bolj pomembno, spraviti pod streho.

Nadaljevanje s 5. str.

d) Nagrade ob odhodu v pokoj znašajo:

— 18.000,00 din neto, če ima delavec priznane več kot 30 let, oz. delavka več kot 26 let in 3 mesece pokojninske dobe,

— 15.700 din neto, če ima delavec priznane več kot 20 let in manj kot 30 let, oz. delavka več kot 17 let in 6 mesecev ter manj kot 26 let in 3 mesece pokojninske dobe,

— 12.500,00 din neto v vseh ostalih primerih.

3. Regres za prehrano med delom znaša od 1. 3. 1981 dalje 21,00 din za obrok, do ponovnega sklepa;

4. Ostala sredstva sklada skupne porabe se uporabljajo v skladu s planom in na enak način kot v letu 1980.

B) Na osnovi določil 51. in 52., 66., 70., 71. in 79. člena Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD ter skupno porabo je delavski svet delovne organizacije sklenil, da se od 1. 4. 1981 dalje obračunava osebni prejemki in povračila stroškov po naslednjih osnovah in v naslednjih višinah:

1. nagrade učencev z učno pogodbo znašajo:

v 1. letniku 1.660 din neto mesečno;

v 2. letniku 2.075 din neto mesečno;

v 3. letniku 2.500 din neto mesečno;

2. nagrade študentom in učencem za obvezno prakso znašajo za:

učence osnovnih šol 9,15 din/h neto učence srednjih šol:

1. letnik 10,05 din/h neto

2. letnik 11,44 din/h neto

3. letnik 12,80 din/h neto

4. letnik 14,64 din/h neto

študente višjih in visokih šol:

1. letnik 16,46 din/h neto

2. letnik 18,30 din/h neto

3. letnik 20,13 din/h neto

4. letnik 21,96 din/h neto;

3. dodatek za deljen delovni čas znaša:

— za prekinitve več kot 1 in manj kot 2 uri ... 629,00 din bruto/meseč.

— za prekinitve 2 uri in več ... 1.258 dinarjev bruto/meseč;

4. povračilo stroškov za delo na terenu, če sta prehrana in prenočevanje organizirana, znaša:

— za prenočevanje v dejanski višini

— za prehrano 45 odst. cele dnevne, to je 150 din.

Če prehrana in prenočišče nista organizirana, pripada delavcu kot nadomestilo stroškov dnevnice in povračilo stroškov za prenočevanje kot v točki 6. in 7. tega predloga;

5. povračilo stroškov za ločeno življenje znaša največ 30 odst. povprečnih stroškov za prenočevanje v hotelu B kategorije in 30 odst. povprečne dnevnice za 30 dni, to je $30 \times (117 - 99) + 6.480,00$ din. Konkretno višino določil v vsakem primeru posebej IO DO;

6. Dnevnice za službena potovanja v SFRJ se določijo na podlagi povprečno ugotovljenih stroškov za prehrano:

— polovična dnevnic se obračuna za čas odsotnosti od 8 do 12 ur in znaša 220,00 din,

— cela dnevnic se obračuna za čas odsotnosti nad 12 ur za vsakih 24 ur in znaša 330,00 din;

7. Za prenočišče se stroški povrnejo do višine cene prenočišča v hotelih B kategorije, vendar največ do zneska, ki je ugotovljen na podlagi povprečnih stroškov za prenočišče v hotelih B kategorije, to je 390,00 din;

Brez predložitve računa za prenočevanje, se strošek prizna v višini 40 odstotkov povprečnega stroška za preno-

čišče v hotelih B kategorije, to je 156 dinarjev;

8. Dnevnice za službena potovanja v tujino so za vse delavce, pripravnike, učence z učno pogodbo ter učence in študente enake, ter se določijo v višini II. skupine dnevnice za službena potovanja v tujino po zvezni uredbi in odločbi (Ur. list SFRJ 37/77 od 22. 7. 1977);

9. Prevozni stroški za službena potovanja se povrnejo na osnovi potnega naloga in predloženega obračuna potnih stroškov;

Če je za službeno potovanje odobrena uporaba lastnega osebnega avtomobila delavca, se povrne strošek (kilometrina) v višini povprečnega stroška za avtomobile srednjega razreda, to je 5,80 din/km;

10. Delavcem, pripravnikom, učencem z učno pogodbo, učencem in študentom na praksi se povrnejo stroški prevoza na delo in z dela v višini stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi na ustrezni relaciji, ki presegajo 150 din mesečno;

11. Kjer ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se izjemoma obračunavajo stroški prevoza na delo in z dela v višini 1/3 nadomestila za uporabo lastnega vozila v službene namene, to je 1,95 din/km.

Povračilo stroškov odobri za posameznega delavca Odbor za kadre delovne organizacije na podlagi pismene vloge delavca, izplača pa se v višini, ki presega 150 din;

12. Delavci — člani PGD Stol prejmejo za udeležbo na rednih ali izrednih vajah enot PGD izven rednega delovnega časa nadomestilo v višini 60 din neto za vsako vajo, daljšo kot eno uro;

13. Višino nadomestil stroškov po točkah 4, 5, 6, 7, 9 in 11, bomo valorizirali, če bo povečanje posameznih stroškov večje kot 5 odst. v primerjavi s prejšnjim trimesečjem. Valorizacija mora biti usklajena s planiranimi stroški in s težnjo po zmanjševanju deleža teh stroškov v materialnih stroških in v celotnem prihodu delovne organizacije.

Za valorizacijo nadomestil stroškov so samoupravni organi pooblastili Izvršilni odbor delovne organizacije, za pripravo valorizacije pa službo analize OD;

4. Delavski svet delovne organizacije je sprejel spremembe in dopolnitve Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih;

5. Sprejel je Samoupravne sporazume o temeljih plana srednjeročnega načrta za obdobje 1981—1985 za:

a) Ljubljansko banko, Stanovanjsko komunalno banko

b) Ljubljansko banko, Gospodarsko banko

c) Ljubljansko banko, Združeno banko;

6. Delavski svet delovne organizacije je verificiral sklep Sveta delovne skupnosti ter potrdil imenovanje tov. Feliksa Smoleta za direktorja sektorja za ekonomiko in organizacijo poslovanja;

7. Sprejel je poročilo komisije za ekonomsko propagando in plan porabe sredstev ekonomske propagande v letu 1981;

8. a) Za delegata Samoupravne interesne skupnosti za komunalne dejavnosti občine Kamnik je DS DO imenoval tov. Andreja Glažarja, za njegovega namestnika pa tov. Maksa Štebeta;

b) Za delegata v konferenco delegatov občine Kamnik v okviru industrijske rizične skupnosti je delavski svet DO imenoval tov. Petra Jegliča;

c) Delavski svet delovne organizacije je razpravljal o predlogu delavskega sveta SOZD Uniles o priključitvi delovne organizacije Tribuna Ljubljana v SOZD Uniles, ter sprejel sklep, da se s priključitvijo strinja, vendar s pridržkom, da dejavnost DO Tribune ne bo posegala v dejavnosti DO Stol;

č) DS DO se je strinjal s predlogom, da se podeli nagrada »Stolov inovator leta« za leto 1980 tov. Alojzu Klemencu iz TOZD Kovinsko in tapecirano pohištvo, za predlog, s katerim je bil dosežen najvišji ugotovljeni prihranek v letu 1980;

d) Sklenil je, da se Športnemu društvu Virtus iz sklada skupne porabe nakaže kot pomoč 70.000 din;

9. DS DO je verificiral sklepe DS TOZD in komisije za vrednotenje zahtevnosti dela, in sicer:

1. da se na SM 3310 odpre DM 470-18 Samostojni konstrukcijski risar,

2. da se na SM 3120 odpre DM 614-16 Vodenje dela in poslovanja skladišča kovinskih materialov in rezervnih delov,

3. da se na SM 2951 odpre DM 13-06 Izdelovalec moznikov.

Helena Križanc

ZOPET NAROBE OBRNJENA VIŠIJA INFORMACIJA

Na letošnjem sindikalnem zboru je tov. direktor vprašal prisotne, kaj menijo o pripombi v marčnem glasilu, zakaj delavci iz skupnih služb na solidarnostno soboto ne gredo delat v proizvodnjo. Skupno so potem ugotovili, da naj ostane po starem. Delavci iz skupnih služb naj odstopijo en dan letnega dopusta, enodnevnih zaslužek, in s tem prispevajo v sklad za solidarnostne name-ne.

Na istem sestanku je tov. Jeglič vprašal, če je mogoče pripraviti sistem obračunavanja na tak način, da si bo lahko vsak delavec po končanem delovnem dnevu takoj sam izračunal višino zaslužka za opravljeno delo. Tudi na to vprašanje je odgovoril tov. direktor in pojasnil, da naš sistem obračunavanja dela ni odvisen samo od izdelanih kosov posameznega sodelavca, temveč od večih drugih dejavnikov, kot je celoten uspeh tozda, produktivnosti, dohodka, od prodaje in še drugega. Sprotni način obračunavanja opravljenega dela ima lahko le kapitalistični sistem, kjer lastnik tovarne naprej določi, koliko je vredna kaka delovna operacija.

Čez nekaj dni je skupina »spretnožev« pripravila naslednjo »informacijo«: »Tovariš direktor je rekel, da delavci iz skupnih služb ne bodo šli delat v proizvodnjo, ker jih tja ne more nihče prisiliti, saj nismo v kapitalizmu!«

Tudi v tozdu Prodaja je veliko problemov

Letni rezultat gospodarjenja v našem tozdu je bil slab, vendar govoriti o rezultatih gospodarjenja v TOZD — PRODAJA je problematično, če obenem ne mislimo tudi na rezultate celotne delovne organizacije. Vsi komercialni interesi proizvodnih temeljnih organizacij se uresničujejo v TOZD — PRODAJA in logično je, da tozdz, ki je tako povezan z ostalimi, ne bi smel preveč odstopati od povprečja rezultatov v DO.

Na tako slabe rezultate v našem tozdu vsekakor vpliva mnogo dejavnikov, prav posebej pa še dogovorjeni instrumenti dohodkovnega dogovarjanja (znižana cena dela, transportni stroški, ki jih pokriva naš tozdz). Poskušamo se prilagajati spremenjenim ekonomskim razmeram, vendar nam to vedno ne uspeva.

Menimo, da je potrebno faktorje, ki vplivajo na rezultate poslovanja, razdeliti na zunanje in notranje, to je, na tiste, na katere lahko vplivamo in na tiste, na katere ne moremo. Ob sedanjih razmerah so žal mnogo močnejši zunanji faktorji.

— Zakon o začasni prepovedi vlaganja v negospodarske in neproizvodne investicije, kar praktično pomeni prepoved prodaje pisarniškega pohištva;

— Objektivno manjšanje kupne moči, kar vpliva na prodajo programa široke potrošnje;

— vedno manj novih gradenj,

— ostali zunanji stabilizacijski ukrepi.

Rezultat poslovanja v letu 1980 je nizek tudi zato, ker se prikazuje s primerjanjem v letu 1979, ki pa je bil izjemno visok. Sicer se mogoče sliši neločljivo, vendar vpliva rezultat poslovanja v 1979. letu trenutno nestimulativno, na primer, če bi ne imeli 1979 izjemno visokega prometa (v katerega je bilo gotovo vložena veliko truda), potem bi bila razlika med poslovanjem v letu 1979 in 1980 manjša ali je sploh ne bi bilo, še vedno pa bi bili na povprečnem uspehu in OD bi bil absolutno višji, kot je sedaj (v mesecu februarju 1981 celo povprečno za 0,8 odst. nižji v primerjavi s februarjem 1980). Zato je potrebno razumeti hitro reakcijo na Informator številka 5 od 29. 3. 1981, kjer je bilo objavljeno, da na zniževanje izhodiščnih vrednosti še posebej vpliva slabši rezultat uspešnosti v TOZD — PRODAJA.

Iz Informatorja so razvidna le gola dejstva z uporabo strokovnih terminov, ki absolutno zahtevajo razlago, saj sicer povprečnemu bralcu prikažejo stvar drugačno od dejanske. Smatramo, da mora biti Informator celovita in ne polovična informacija.

V prvi polovici 1980 smo izkazovali dokaj ugoden podatek o gospodarjenju v našem tozdu. Ker smo mnenja, da pretirano visok dohodek v TOZD — PRODAJA ni smiseln, smo se dogovorili za znižanje cene dela. Istočasno pa so se v tem času dvignili prav tisti stroški, ki bremenijo naš tozdz (transportni stroš-

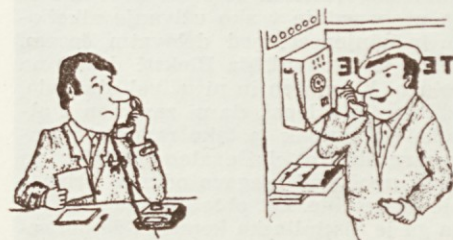
ki, razni prispevki). Prav tako ne smemo pozabiti, da je bil ugoden rezultat tudi posledica naročil, prejetih že 1979, vendar realiziranih v 1980.

V zadnjem času so bili večkrat omejnjeni Interieri in v zvezi z njimi celo dvomi o upravičenosti njihovega obstoja. Dosedanja funkcija le-teh je vele in maloprodaja Stolovih artiklov. Glede na razvoj razmer pa se odnos med vele in maloprodajo mora spreminjati, vendar pa tega odnosa sam TOZD — PRODAJA ne more popravljati, saj je odvisna od programske usmeritve cele DO; — npr. neupravičeno je zahtevati od prodajalca prodajati nekompleten program, če v njegovi bližini konkurenčna firma nudi kompletnega. Trdimo, da tudi sam program za široko potrošnjo ni popoln.

Ob pregledu poslovanja v 1980 smo delavci TOZD — PRODAJA na zboru delavcev in ob podpori vseh družbenopolitičnih organizacij ter Izvršilnega odbora izoblikovali predlog za izdelavo načrta intenzivnega gospodarjenja, katerega je na koncu potrdil tudi DS. Gre za obravnavo celotnega kompleksa prodaje po posameznih organiziranih skupinah.

Odločiti se moramo predvsem za vsestransko sodelovanje in složno reševanje težavnih problemov, s katerimi se srečujemo.

Anica Okorn

Lepo smo se zmenili, da je za dopust potrebno nadrejenega vprašati. Nekaj časa to gre, nato pa zdaj enega, zdaj drugega enostavno ni na delo. Mojster se jezi in kolne, sodelavci manjkajočega se nasmihajo (to znamo v Stolu zelo dobro), delovno mesto ostane prazno. Drugi dan ima »dopustnik« cel kup »izgovorov«, vsi so verjetni.

Delavec, ki kliče v tovarno iz telefonske govornice, spada med »boljše«. Vsaj toliko je vesten, da bo mojstra obvestil. Z dveurno zamudo!

Sedeli so v pisarnah in se dogovarjali, vsak mesec, vse delovne ure. Od dogovorov pa ni ostalo skoraj nič drugega, kot popisan papir, račun za telefonske usluge in kup neopravljenega dela.

Pa so vendar upali na izboljšanje skupnega dela.

Disciplinska poročila

Težjo kršitev delovne obveznosti so storili delavci iz skladišča žaganega lesa v PE-4, TOZD Sedežno pohištvo, in sicer: Ivan GOLOB, Miro URŠIČ in Štefan ZRIM. Senat jih je obravnaval, zato ker so: Štefan ZRIM je nepooblaščen nesel v delovne prostore alkoholno pijačo, Ivan GOLOB je med delovnim časom popil 1 pivo in 1 dl encijana, Miro URŠIČ pa 2 pivi in 0,5 dl brinjevca, zaradi česar sta bila oba vinjena. Pri odločanju o odgovornosti je senat, glede na to, da sta Golob in Uršič pristala na testiranje z alkokotestom, rezultate reagiranja alkohola na preparat v alkokotestu, ki so bili pozitivni, jemal kot dokaz in se je nanje tudi oprl. Vsi trije so odgovorni za težjo kršitev delovne obveznosti po 3. točki 15. člena Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca, ki prepoveduje tako vinjenost na delu kot nepooblaščen prinašanje alkoholnih pijač v prostore temeljne organizacije. Zato je senat glede na navedeno vsem trem delavcem izrekel disciplinski ukrep

JAVNI OPOMIN.

Senat disciplinske komisije je obravnaval kršitev delovne dolžnosti, Boža RIOKSIČA, delavca iz TOZD Ploskovno pohištvo, ker je na delu užival alkohol. Bil je toliko vinjen, da ni bil več sposoben opravljati dela. Senat je ugotovil, da je Bioksič s takim ravnanjem težje kršil delovno obveznost po 3. točki 15. člena Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca, kajti ta točka prepoveduje vsako uživanje alkohola in vinjenost med delovnim časom. Senat je ugotovil, da Bioksič doslej na delu ni bil vinjen in ni užival alkohola, iz česar je sklepal, da ni zasvojen z alkoholom, ampak je tako ravnal iz malomarnosti. Kot olajševalno okoliščino je senat upošteval njegovo odkrito priznanje in kesanje, kot obtežilno pa dejstvo, da ga je disciplinska komisija že obravnavala. Glede na navedeno mu je senat izrekel ukrep

JAVNI OPOMIN.

Franca BEDIČA, delavca v gradbeni skupini TOZD Tehnične storitve, je disciplinska komisija obravnavala zaradi težje kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je bil 20. januarja 1981 na delu vinjen. Bedič je tega dne med malico popil 1 pivo in 0,5 dl žganja in bil zaradi tega pod vplivom alkohola. Bedič je v obratni ambulanti opravil testiranje alkokotesta, katerega rezultat je bilo reagiranje na alkohol. Zaradi vinjenosti mu mojster ni več dovolil opravljati dela in ga je napolnil domov. Senat je v postopku ugotovil, da je Bediča disciplinska komisija že obravnavala zaradi vinjenosti na delu, kar mu je štela v obtežilno okoliščino. Zato mu je senat glede na navedeno izrekel ukrep

JAVNI OPOMIN.

Če bi svoja osebna opravila doma tako počasi opravljali, kot marsikdaj delamo v tovarni, bi se nam sosedje smejali. V tovarni se takemu načinu »združevanja dela« nihče ne smeje.

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MAREC 1981

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZD SEDEŽNO POHIŠTVO

RUČMAN Tadeja, NK delavka, PE 1
ŠKRJIJELJ Ismet, NK delavec, PE 4
MALIČI Šemi, NK delavec, PE 4
ŽAVBI Olga, NK delavka, PE 7

V TOZD PLOSKOVNO POHIŠTVO

KLUN Franc, NK delavec

V TOZD KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

PERME Slavko, KV tapetnik, PE 5
BERLIČ Vida, KV tapečnica, PE 5

V TOZD TEHNIČNE STORITVE

KOCIPER Štefan, KV ključavničar, iz JA

V TOZD PRODAJA

NIKEZIĆ Ljiljana, dipl. ing. arh., Interier Beograd

Delovno razmerje so prenehali:

V TOZD SEDEŽNO POHIŠTVO

MOČNIK Ivanka, NK delavka, PE 7
ŠARC Marija, NK delavka, PE 7
ŠKRJANEC Danica, NK delavka, odpr. skl., upokojena
RODE Angela, PK ročni mizar, PE 8, upokojena
RODE Angela, PK ročni mizar, PE 8, upokojena
KOŽELJ Franc, KV čevljar, PE 4, upokojen
BUJANIČ Anica, NK delavka, PE 6
POHLIN Cveta, NK delavka, PE 8
ZORMAN Franc, NK delavec, PE 4, upokojen

V TOZD KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

ŠTRITOF Cilka, NK delavka, PE 5
BAVČAR Boris, lesnoin. tehnik, PE 5, upokojen
DOBOVŠEK Marija, PK delavka, PE 5, upokojena
TUŠEK Jože, KV stroj. mizar, PE 5, upokojen
SITAR Marija, NK delavka, PE 5, upokojena

V TOZD PLOSKOVNO IN KOSOVNO POHIŠTVO

EMRIČ Hilmija, PK zidar

V TOZD TEHNIČNE STORITVE

MARN Boris, KV zidar
TIČAR Brane, KV ključavničar

V TOZD

DELAJSKA RESTAVRACIJA

ČIMŽAR Mihaela, KV kuharica

V TOZD PRODAJA

SVETELJ Regina, admin., inv. upokojena

Kadrovski oddelek

Vsak ni za vsako delo. Nekaterim bolj leži delo v montaži, drugemu v strojnem oddelku, nekdo spet rad dela za pisalno mizo.

Dokaj zahtevno in včasih tudi neprijetno je deljenje malice v jedilnici ali pijače, sendvičev in drugega v delavnici. Ni vse tako lepo kot na tej sliki. Največkrat se okoli Dragice »natepe« cela gruča ljudi, vsak hoče željeno takoj imeti in hudo je, če česa ni na zalogi. Tedaj je kriva prodajalka, ker je pač najbližja.

Vendar Dragica ve, kako se taki reči streže. Pripombe ne vzame tako zares, z delom se bolj pohiti in val pripomb je kmalu mimo. Naslednji dan pa je zopet vse po starem. Če nekega dne ne bi imeli ne tega in ne onega, tedaj bi spoznali, da nam je strežba ob delovnem mestu veliko pomenila.

Pri nas se je pojavil še en način telefoniranja, ki je pravo »igranje« s človekom, ki po telefonskem pozivu dvigne slušalko. Če nekdo izmed klicačev (kdo so ti ljudje, je zaenkrat še skrivnost) zasliši na nasprotni strani žice človeka, ki mu ni po volji, sam pa bi se rad pogovarjal kaj takega, kar ga »neuradno« zanima ali bi se pogovarjal kar tako, se enostavno ne javi in brez besede vrže slušalko nazaj na vilice. Da je to zares grdo, ni potrebno razlagati!

Delo Društva inženirjev in tehnikov Stola v preteklem obdobju

Po občnem zboru DIT Stol, ki je bil 21. 12. 1979, združen je bil z ogledom tovarne Brest v Cerknici, naše društvo ni mirovalo, ampak je delalo po programu, ki smo si ga zastavili. Da bi tudi drugim pojasnili vlogo društva in njegovo delo, objavljamo ta prispevek.

V organizaciji DIT Stol Kamnik je bil organiziran, v sodelovanju z DIT Lesarstva Ljubljana, strokovni posvet z naslovom »Vtisi z mednarodnega sejma pohištva Köln 1980«. Na posvetovanju so s svojimi prispevki sodelovali prof. Niko Kralj (FAGG), Lado Gasparič (Uniles), Viktor Arh (Meblo), Brane Uršič (Stol), Božidar Markič (Meblo) in dr. Slavko Mihevc (BF — VTOZD za lesarstvo). Posvetovanja v Stolu se je udeležilo skupaj 78 udeležencev, ki so vsak po svojih močeh prispevali k njegovi uspešnosti.

Razširjena seja IO in nadzornega odbora DIT Stol je bila sklicana na temo o prihodnji programski usmeritvi v Stolu ter o uvedbi programa predelnih sten in omarastega pohištva Sloga. Te razprave so se udeležili tudi sodelavci iz Razvoja izdelkov, prodaje ter glavni direktor.

Štirje člani društva so se udeležili ekskurzije po Hrvaški, ki jo je organiziral DIT Lesarstva Ljubljana. Ogledali so si več delovnih organizacij, kot so: Florijan Bobič, 8. maj, TVIN Virovitica,

DIK GAJ. O obisku v navedenih delovnih organizacijah je bil napisan članek v našem Glasilu.

Organizirali smo predavanje z naslovom »Popotništvo in evropska pešpot od Baltika do Jadrana (slovenski del)«. Predavatelj je bil tov Marko Kmecl, ki je predavanje ponazoril z zanimivim filmom. Predavanja pa se je udeležilo samo 20 poslušalcev, čeprav je bilo organizirano za vse delavce Stola in ne samo za člane DIT.

Pet članov DIT Stol je predavalo v šoli za ozko usmerjene delavce v lesarstvu. Predavanja so potekala v sklopu škofjeloške šole in jo je uspešno končano 23 delavcev iz Stola. Zaključne ekskurzije te šole, v delovni organizaciji Alples Železniki in v Soro Medvode, se je poleg slušateljev udeležilo tudi sedem članov DIT.

Organizirali smo strokovno predavanje z naslovom: »Pomembnost kakovosti izdelkov z vidika plasmaja ter preizkusi kakovosti po metodah, ki jih predpisuje JUS«. Predavanje, ki se ga je udeležilo 15 poslušalcev, je podal dr. Slavko Mihevc, dipl. ing.

Trije člani društva so se udeležili posvetovanja z naslovom: »Investicijska dejavnost v lesarstvu«, ki ga je organiziralo DIT Lesarstva Ljubljana in je bilo v DO Javor v TOZD — Tovarni furnirja v Prestranku. Po posveto-

vanju je bil tudi ogled nove žage v Pivki, ki je v okviru centralnega mehaniziranega skladišča.

Predstavniki DIT Stol se je udeležil plenuma Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije v Čateških Toplicah ter naslednji dan posvetovanja z naslovom »Les kot energetski vir« v Brežicah.

Organizirali smo tudi strokovno ekskurzijo v tovarno »Marko Šavrič« v Zagreb (Jankomir), kjer smo si ogledali proizvodnjo tapetniškega pohištva in se pogovorili s predstavniki tovarne. V popoldanskem času smo si še ogledali Posavski muzej v Brežicah ter ekskurzijo zaključili s prijateljskim srečanjem v Dobovi. Te ekskurzije se je udeležilo 33 članov našega društva.

Matjaž Drčar

MAMICI

Rožic bom nabrala,
šopek naredila,
oj, kako vesela
bo moja mamica.

Šopek bo v vazo dala,
vazo pa na mizo
in ko gostje pridejo
vse bo veselo.

Nataša Špende, 4. r.
osnovna šola Duplica

Iz nove tapetniške delavnice

TUDI LETOS BOMO KAMNIŠKI BRIGADIRJI VIHTELI KRAMPE IN LOPATE

Zima se je že krepko odmahnila in že premišljujemo, kako preživeti poletje.

Mladinka, mladinec, si že kdaj pomislil, da bi se udeležil-a mladinske delovne akcije? Biti en mesec na akciji, popolnoma pozabiti na vse probleme in težave, ki te tarejo v vsakdanjem življenju, delati in se veseliti skupaj s sovrstniki, to je za vse, ki so že bili na akciji, lepše in večje doživetje, kot počitnice na morju ali v gorah.

Verjetno se sprašuješ, kakšen je brigadirski dan? Začne se zelo zgodaj, saj je vstajenje že ob 4. uri ali 4.30. To je za brigadirja največkrat najtežja stvar na akciji. Po jutranji telovadbi in zajtrku odidemo na delovišče, kjer ob delu, pesmi in najrazličnejših veselih prireditvah dočakamo, da traser zavpije ob 13. uri: »Dost za dons!« Takrat je že kar pošteno vroče in se povsem strinjamo s komandantom, da nas tako zgodaj spodi iz postelj, saj je dosti prijetneje delati v jutranjem hladu kot v opoldanski pripeki. Po kosilu je počitek, proti večeru pa se zvrstijo razni tečajji, na katerih se vsak brigadir lahko ukvarja s področjem, ki ga zanima. Zvečer so na sporedu zabavni večeri, ki jih prirejamo sami ali pa nas obiščejo znani igralci in pevci. Poleg tega prirejamo ples, hodimo na izlete, obiskujemo kino in gledališče, organiziramo športna tekmovanja, skratka, dan je izpolnjen do 22. ure, ko se luč ugasne. In na kateri dve akciji bomo šli letos? 6. 6. bo odšla na »MDA Zvornik 81« naša prva brigada s 50 udeleženci, ki bo do 3. 7. pomagala pri gradnji plinovoda, ceste Sarajevo—Brčko in pri graditvi Centra za splošno ljudsko obrambo. Brigadirsko naselje se nahaja na robu mesta Zvornik (BiH). Za komfort brigadirjev je dobro poskrbljeno, v naselju so asfaltna igrišča, organiziranih bo več tečajev, med njimi tudi za vozniki izpit.

Druga naša delovna akcija je »Brkini 81«. Na tej akciji, ki ima že precejšnjo tradicijo, bomo sodelovali od 9. 8. do 30. 8., skupaj z nami pa bodo v naselju še brigade iz Novega mesta in Maribora. Brigadirsko naselje je v Tatrah, v naselju pa je asfaltirano igrišče poleg Doma brigadirjev, kjer bomo nastanjeni. Tudi na tej akciji bodo organizirani razni tečajji. Dela bodo obsegala izgradnjo cestnega, vodovodnega in PTT omrežja v občinah Sežana, Ilirska Bistrica in Postojna.

To je bila le kratka predstavitev obeh akcij, na katerih bomo letos sodelovali.

Razmisli, povprašaj prijatelja, ki je že bil v brigadi in mogoče boš tudi ti spoznal, da je biti brigadir res nekaj imenitnega. Če bi rad podrobnejše informacije v zvezi z udeležbo na akciji, se oglasi na OK ZSMS, Titov trg, Kamnik ali po telefonu 831-026, prijavnico za akcijo pa dobiš lahko tudi pri svojem predsedniku osnovne organizacije.

Danilo Sikošek

Novi dopisniki na podelitvi priznanj v Domžalah

»Tisoč delavcev — sodelavcev« se je imenovala akcija ZSS, ki si je pridobila nove dopisnike v delavska in tovarniška glasila širom po vsej Sloveniji.

Tudi v našem Glasilu smo v preteklem letu zasledili poziv k sodelovanju. Pisali naj bi iz svoje delovne sredine, o problemih, delu, življenju v tovarni ali pa iz kraja, v katerem živimo.

Kljub obilici možnosti za pisanje pa odziv ni bil ravno velik, saj delavci z nekakšnim odporom pristopamo k pisanju.

Zelo radi smo kritični, dostikrat upravičeno, izrečenih je tudi precej besed o našem časopisu, pa čeprav bi lahko tudi sami prispevali, da bi bil pestrejši in posebno s tematiko, katere si poleg objavljene še želimo.

Bo kar držalo, da bi bilo glasilo izpolnjeno samo z raznimi referati, številkami, pravilniki itd. nekako preveč uradno, čeprav je tudi tako izraženo naše delo, uspehi in dosežki. No, v našem Glasilu lahko zasledimo tudi članke, ki so namenjeni razvedrilu, pa če so tudi večkrat začinjeni z bodicami.

Zato, da sem sam poizkusil napisati članek, me je spodbudil sodelavec — član uredniškega odbora. Zagotovil mi je, da ne bo nič bolelo — pa res ni. V Stolu se nas je kar nekaj skorajzilo, čeprav lahko trdim, da se število novih dopisnikov ni približalo enemu odstotku od vseh zaposlenih v naši delovni organizaciji. Po enem letu, kolikor je skupna slovenska akcija »Tisoč delavcev — sodelavcev« potekala, pa lahko ugotovimo, da je več kot uspela, saj je pridobila mnogo več kot tisoč novih sodelavcev.

V četrtek, 26. marca, smo bili novi dopisniki povabljeni na malo zaključno slovesnost v Domžalah, ki so jo z do-

mačini organizirale tudi občina Litija in Kamnik. Na vabilu, ki sem ga prejel šele na predvečer omenjenega datuma, je bi natipkan dnevni red prireditve, ki je sestavljal štiri točke: podelitev priznanj, kulturni program in pa tovariško srečanje. Za zadnjo točko so nam kmalu zaupali, da zaradi stabilizacije, ki je tudi tu prisotna, posežemo v lastni žep.

Zbrali smo se v restavraciji Slamnik v Domžalah, nekoliko zadržani posedli za omizje s sadnimi sokovi, ki je bil namenjen nam. Poznal sem le nekaj Stolvcev. S tovarišico, h kateri sem prisedel, sva si zaupala, da sva oba iz Stola, le zaposlena sva vsak v drugem tozdu. Udeležba ni bila polnoštevna, zlasti iz Kamnika jih je precej manjkalo. Tudi iz Stola nas je bilo le polovica.

Za uvod je tovarišica, ki je vodila program, spregovorila o namenu akcije in dopisništva. Poudarila je, da smo lahko zadovoljni in veseli novih sodelavcev — dopisnikov, zlasti tistih, ki prihajajo iz neposredne proizvodnje. Priznanje v obliki značke nam je izročil predstavnik domžalskih sindikatov in nam čestital. Tudi nam, saj kamniški predstavnik ni utegnil priti ali pa se mu ni zdelo dovolj pomembno. Za kulturni program je poskrbel oktet Tosama, ki je z ubranim petjem privabil boljše voljo.

Ne vem, kaj je botrovalo zmoti ali površnosti, da je bilo več imen novih dopisnikov prezrtih, nepoklicanih, tako da so do skromnega priznanja prišli s kasnejšo intervencijo. Odšel sem, predno je bila zadnja točka pri kraju in ne vem, do kdaj je trajalo tovariško srečanje novih sodelavcev — dopisnikov.

Jože Petek

-KAJ VAS TOT MLADEGA DELAVCA POSEBNO ZANIMA V NAŠEM PODJETJU?
-KAKŠNA MALCA DO!

V proizvodnem postopku se pojavlja precej »škarta«. Precejšen del tega nastane zaradi nepazljivosti. Od prvega do zadnjega delavca. Če bi vsi pazili, bi bila pretežna količina izdelanih polizdelkov dobrih in ne bi bilo vseh tistih polizdelkov in izdelkov v končnih skladiščih, za katere ne vemo, kam bi z njimi, za uporabo pa niso.

VSİ DELAMO!

Na moč lahko bi se hvalili, kaj vse smo lani naredili, vsi na sestanke smo hodili, denar pa Sisom poklonili.

Vsi delamo za vrtce — šole, in še za nogometne gole, včasih trinajste plače smo delili, zdaj na to smo čisto pozabili.

Da letos še bolj zvišali bi plan, v tozdih garali bomo noč in dan, odpravili bomo vse grehe, da nam ob koncu leta indeksi pokažejo uspehe.

Silva Lasič, grobi rez

Pritožujemo se, da so delovne norme previsoke. Nekatere zares niso lahke. Druge pa so. Vendar na splošno radi zavpijemo: »Previsoke so!« Na to, da je naša storilnost nizka, ne pomislimo. Na to, da so naši izdelki zelo dragi, se ne spomnimo. Hočemo pa višji osebni dohodek.

Tudi otroci dupliške šole vedo za samoprispevek in razmišljajo...

Mnogo govorimo o samoprispevku. Tako znana beseda, da sploh ne pomislimo, kaj se skriva za njo. Zanimivo pa je, kaj si o tem mislijo otroci. Saj je samoprispevek tudi zanje. Skupaj z nami bodo živeli ob sadovih teh prispevkov.

Nič politike, samo iskrene želje, pa tudi prava otroška razmišljanja.

Vsi otroci radi hodimo v šolo, saj se vedno naučimo kaj novega. Toda šola mora nuditi tudi še kaj drugega. Naša šola je res lepo urejena, prostora pa premalo. Pouk obiskuje zelo veliko učencev, imamo pa samo dvanajst učilnic. Poleg tega imajo v popoldanskem času pouk še učenci posebne šole. Bilo bi lepo, če bi tudi oni imeli svoje prostore. Vsi si želimo, da bi našo šolo povečali. Želimo si, da bi tudi na Duplici imeli popolno osnovno šolo. Tako pa moramo že peti razred obiskovati v Kamniku.

Sola ima tudi veliko dvorišče. Toda tu je samo kamenje. Mi pa si želimo drevja, zelenic, cvetja. Tudi šolsko igrišče bi radi imeli. Imamo telovadnico. Vendar je lepše na prostem kot v zaprtem prostoru.

Barbara, Tadeja, Aleksandra, Katarina

Doma sem v Šmarci. Šolo obiskujem na Duplici. Zjutraj moram vstati pol ure prej kot ostali otroci, da pridem pravočasno v šolo. Tudi domov se vrnem kasneje. Želim si, da bi s samoprispevkom zbrali toliko denarja, da bi tudi v Šmarci imeli svojo šolo.

Barbara

Naše igrišče je veliko. Zgradili so ga pred nekaj leti za nas, otroke. Toda kljub temu tam nimamo prostora. Starjši so nam ga vzeli. Igrajo nogomet, košarko ali pa se samo zabavajo. Nas pa vedno napode. Pravijo, naj se gremo igrat kam drugam. Veseli smo tega igrišča. Vendar bi se tu tudi mi radi igrali.

Sedaj se igramo pred blokom ali pa na travniku ob cesti. Toda tudi tam nismo zaželjeni. Pred blokom se stanovalci kregajo, češ da lahko razbijemo kakšno steklo v oknih. Na travniku pa zopet ne smemo biti, ker uničujemo zelenje. Kam naj potem gremo?

Vsi otroci si želimo imeti prostor zase. Prostor, kjer bi se zabavali tudi mi. S samoprispevkom bi to lahko naredili.

Tanja, Tatjana, Petra, Tanja, Nuška

Ko pridem iz šole, najprej naredim nalogo. Potem sem prosta in grem na dvorišče. Prej grem še po prijateljico. Nekaj časa se voziva s kolesi, a se kmalu naveličava. Kje pa naj se potem igra-

va? Dan za dnem se podiva po kamenju, skačeva po nekakšnih valjih. Nekoga dne sva na tak valj položili desko in se gurali. Naenkrat pa sem padla z deske in si prebila glavo.

Našemu dvorišču ne bi mogli reči dvorišče, še manj pa igrišče. Tudi delavci Graditelja puščajo ves material za graditev kar poleg bloka. Majhni otroci pa se tam igrajo, plezajo. Kar bojim se, da si kaj ne naredijo.

V takih pogojih se res ne moremo igrati. Mislim, da zelo potrebujemo igrišče.

Tanja

Nekoč sem bila z mamico v Zdravstvenem domu. Mamica je morala na pregled. Prišli sva že ob štirinajsti uri. Sedeli sva v čakalnici in čakali. Toda to je bilo dolgo čakanje. Ko je mamica pogledala na uro, je bila ta namreč že pet popoldne. Bila sem že lačna in žejna.

Čez nekaj časa je mami le prišla na vrsto. Ko sva šli domov, je bila ura že šest.

Tako dolgo ne čakaš samo pri splošnem zdravniku. Enako je tudi pri zobozdravniku in pri vseh drugih oddelkih. Če bi imeli večji zdravstveni dom, bi bilo drugače.

Mira, Mojca

SAMOPRISPEVEK JE...

— denar, s katerim bomo zgradili večje šole in novi zdravstveni dom;

Mira, 2. b

— denarni prispevek staršev, da lahko zgradimo stavbe in jih nato sami uporabljamo;

Nataša, 4. a

— pomoč, da lahko gradimo šole, telovadnice, zelenice in druge potrebne stvari;

Barbi, 3. a

— denar, ki ga mamice in očetje prispevajo za nove objekte;

Aleksandra, 2. c

— prispevek staršev, da bomo živeli lepši jutri;

Nuška, 4. a

— denar, ki ga namenijo naši starši od svojih plač za graditev šol, igrišč in cest;

Tadeja, 4. a

— da starši dajejo del plače, da lahko gradimo šole, vrtce, bazene;

Jana, 3. a

— pomoč staršev, da se gradijo bloki in tovarne;

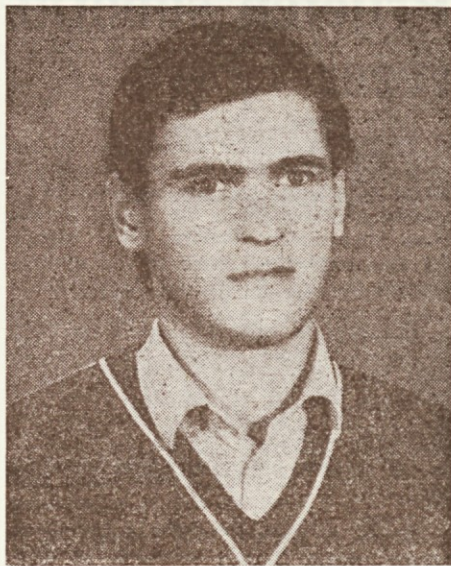
Barbara, 2. c

— prispevek, s katerim naši starši omogočijo, da je tudi ponoči svetlo;

Mojca, 2. c

— da starši prispevajo denar;

Katarina, 3. b

POGOVOR Z MATEJEM RAZDEVŠKOM

Naš današnji sogovornik je najmlajši član našega kolektiva. Z njim smo se pogovarjali predvsem zato, ker je bil sprejet v ZK in je s svojimi 18 leti najmlajši član v naši OOKZ in tudi verjetno eden izmed najmlajših v Stolu.

Članstvo v ZK temelji predvsem na ideološki pripadnosti našemu sistemu, dobremu delu in tovarištvu, s čimer se odlikuje tudi tovariš Matej.

Povej mi, kako ti gledaš na delo komuniste?

Odgovoriti je zelo težko. Nikdo, ki je že 20 let komunist bi dal najbrž boljši odgovor. Sam menim, da je najpomembnejše, da veruješ v napredek in v lastne sile, v sodelavce in v naš sistem.

Komunist mora biti v svojem okolju za vzgled in zato se tudi sam čutim moralno obveznega, da bom še bolj delal in se aktivno vključeval v razreševanje problemov.

Odhajaš na odsluženje vojaškega roka. Mi lahko poveš, kam greš?

Odhajam v Ljubljano, in sicer v šolo za rezervne oficirje. Šola je dosti zahtevna, tako da me tudi tam čaka poleg običajnih vaj veliko učenja.

Kaj boš počel po odsluženju vojaškega roka?

Želim si, da bi šel v poslovodsko ali komercialno šolo. Menim, da z več znanja lahko več prispevam k uspešnosti tovarne in se tudi lažje vključujem v razna dogajanja v tovarni in ZK. Na vsak način pa bi rad v prihodnosti še delal v naši delovni organizaciji.

Kaj počneš, ko nisi v službi?

Nekaj več časa porabim tudi za vožnjo do Ljubljane. Večkrat sem se odločil za prihod na delo s kolesom, čeprav sem z Duplice. Tudi glasbo imam rad. Kot večina mladih rad poslušam zabavne in rock skladbe. Največkrat mi časa zmanjkuje. Rad smučam, hodim na ples, pa tudi dobra knjiga me zanima.

Na koncu naj še dodamo, da je tov. Matej zelo družaben in ima tudi veliko prijateljev. Želimo mu, da bi uspešno končal šolo za rezervne oficirje in da bi mu čas v JLA kar najhitreje minil.

Sonja Zorn

Prijeten sobotni večer

Mesece in mesece trdega dela in potem tista težko pričakovana sobota, ko lahko pokažemo, kaj smo se naučili. Za kratek čas pozabimo na svoja imena. Zdaj smo Rade, Dušica, Olja, Jovan. Pa kup domiselnih dialogov ter spoznanje, da se tudi v dvorani zabavajo.

Prisrčno se zabavajo, kajti na odru se dogajajo tiste drobne stvari, ki so nam tako blizu, ki nas spremljajo v življenju. Pa jih ne opazimo. Sedaj pa se jim lahko nasmejimo zato, ker nismo samj prizadeti, ampak je Rade tisti, ki plačuje elektriko, skrbi za otroke.

Malce se tresejo tudi kolena. Pa ne zaradi teksta. Zaradi domačih, ki sedijo v dvorani. In tudi ostalih. Poznajo nas in znajo biti kritični. Zato je treba vložiti maksimalen napor. Vemo, da bo trud poplačan. Bolj ko čas teče, bolj gre. Strašno je vroče pod reflektorji. Pot teče v potokih, ampak to nas ne moti. Igramo za publiko, za sebe, za vse.

Čas kar hitro mine in publika je hvaležna; hvaležna za dve uri zabave. Kar pa je najvažnejše, naš trud je poplačan. Povrnjeni so dolgi večeri, ki so bili potrebni, da smo stopili na oder.

V nas je ostalo nekaj življenja likov s predstave. Tudi za tiste, ki so nas gledali. Videli so nas malo drugače, kot da kaj takega od nas niso pričakovali. Pa smo pozneje slišali: »Tudi kaj takega so sposobni?«

Dorečimo to misel v celoti. Tudi v tebi se morda skriva talent. Tudi ti si mogoče igralec. Morda bi bilo treba premagati samo tisti drobnj korak, ki mu pravimo »trema« — strah pred javnim nastopom, pa bi šlo. Včasih se kar preveč trudimo, da spravimo skupaj igralce. Ne samo za dramo. Tudi za recitale. Marsikateri večer prebijemo na vaji. Ampak aplavz na koncu in spoznanje, da si ustvaril nekaj nevsakdanjega, vse poplača. Morda je to spod-

buda za koga od vas. Verjemite, da so vrata v naše prosvetno društvo odprta. Ne samo za dramo. Ustanovili bomo tudi pevski zbor. Potrebujemo ljudi, ki so pripravljeni delati. Potem bo takih prijetnih večerov več. Pa tudi mi bomo bolj zadovoljni, ko se bo predstavil še kak Janez in Marija, za katere smo do sedaj mislili, da znajo samo sedeti doma in se dolgočasiti.

Rad bi se zahvalil tudi tov. Štebetu. Ne samo zaradi potrpljenja in dela, ki ga je imel z nami. Predvsem zaradi naporov, ki jih vlaga, da prežene kulturno mrtvilo. Toliko drobnih poslov, skrbi. Njegovo delo pa se na koncu ne vidi. Občinstvo daje priznanje igralcu, režiser pa ostaja v ozadju.

In še nekaj. Kako lepo je igrati pred polno dvorano, slišati smeh in na koncu aplavz. Tudi to je pomagalo, da smo igrali morda celo bolje, kot znamo.

Upam, da bo tudi drugič tako, da bo vedno več takih krajanov, ki nas bodo prišli pogledat in se zabavat. Tak je bil tudi namen.

Zdravko Suhadolc

ŽIVI NAJ PRVI MAJ

Živi naj praznik dela!
Dežela naša mnogo je trpela.
Tudi za priznanje tega dneva
borili zanj se do zadnjega so gneva.

In ko bomo 1. maj praznovali,
še v Kamniško Bistrico se podali,
privikrat brez Tita se bomo zbrali
ki postavil temelje je novi državi.

Ne bomo se le veselili,
spomenu Tita se bomo poklonili
in tistim, ki kri so prelili,
za boljše danes.

Da težke misli za vedno bi pustili!
Pepca Juršič, stolarna

Nekdaj je bilo lesa dovolj. Ko smo šli mimo hlodov, smo se komaj zmenili zanje. Danes je to tako dragocen material, da o njegovi ceni neradi govorimo. In še hlodovine ni mogoče dobiti. V stanju, kakršnem smo, je velika naloga vsakega delavca, ki predeljuje to žlahtno surovino, da po svojih najboljših močeh pazi na izkoristek in izbor.

Nič niso hoteli imeti zraven, ko so se pogovarjali o načrtih. Kako presenečeni bi bili, če bi bil zmanjšan njihov osebni dohodek.

Že tolikokrat ugotovljeno dejstvo:
Dogovorjeno moramo uresničevati?

To zadevo bi sedaj morali rešiti, vendar se s tem sedaj ne bi ukvarjali.

Velikokrat je že obljubil, da bo bolje, a ko je nanovo pričel z delom, se je vsakokrat premislil!

Osebnih dohodkov nimamo visokih, zato trdimo, da smo zanje dovolj naredili. Vendar, če bi naredili več, bi imeli lahko tudi osebne dohodke višje.

Slovinci smo pri načrtovanju in gradnji cest že večkrat ugotavljali, da smo »mojstri«. Ceste, še bolj pa ulice, smo speljali po takih mestih, da so laiki že med gradnjo ugotavljali, da ni prav.

Pomislimo samo na »prometni vozec« ob naši tovarni. Avtomobili, ki prihajajo z mengeške plati, ne smejo zaviti nikjer drugje na Korenovo pot kot tik ob Stolovi upravni zgradbi, kjer je za zavijanje v levo najmanj prostora in še težko je hitro speljati, ker je cestišče strmo.

Narobe napravljeno cestišče morajo šoferji tisočkrat in tisočkrat težko in nevarno prevoziti.

Na sestanke najraje hodimo dopoldne — med delovnim časom, toliko bolj zagotovo, kolikor se na sestankih bolje počutimo, kot na rednem delu.

Popoldanski sestanki so druga stvar. Prosti čas je vendar prijetnejši kot sestanek. Zatorej v glavnem na te sestanke ne hodimo.

»Gugalnik« v dupliški dvorani

V soboto, 28. marca so nas prijetno presenetili člani DPD Svoboda Duplica, ki so »pod taktirko« Franca Štebeta uprizorili Novakovo komedijo Gugalnik.

Novakov tekst nima visokih umetniških kvalitet, pač pa iz njegove komedije zaznamo edini njegov cilj: zabavati. Komediji so svoj čar dodali naši sodelavci.

Brez posebnega laskanja lahko pove-
mo, da je bila predstava vodena sijajno,
rutinirano, kar vsekakor kaže na veliko
znanje in izkušnost Franca Štebeta. Še
tako dlakocepski kritik bi težko našel
pomembnejšo napako v režijskem vode-
nju. Tudi sama predstava je tekla teko-
če, kar je prav gotovo posledica dobrega
dela.

Pri igralcih je bilo opazno, da imajo
nekateri manjše, drugi večje izkušnje.
Temu primerno so bile, glede na težo,
tudi podeljene vloge. To ni nič novega.
To poznamo pri vseh amaterskih skupi-
nah. Bolj presenetljivo je to, da so bile
prav »majhne« vloge odigrane izredno
(kar spet dokazuje, da ni velikih in ma-
lih vlog, so samo mali in veliki igralci).
Ob tem ne pozabljam nosilce glavnih
vlog, saj so svoje »delo« opravili res-
nično dobro. Želim poudariti, da je bila

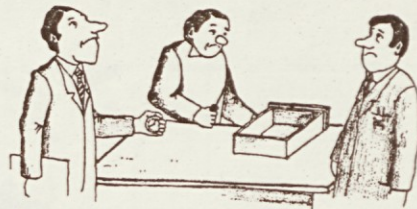
predstava mozaik, sestavljen iz več de-
lov. Igralci glavnih vlog ne rešijo pred-
stave, skladna celota vseh pa je tista
kvaliteta, ki daje tej predstavi takšne
dimenzije. Zares lep večer.

P. S.

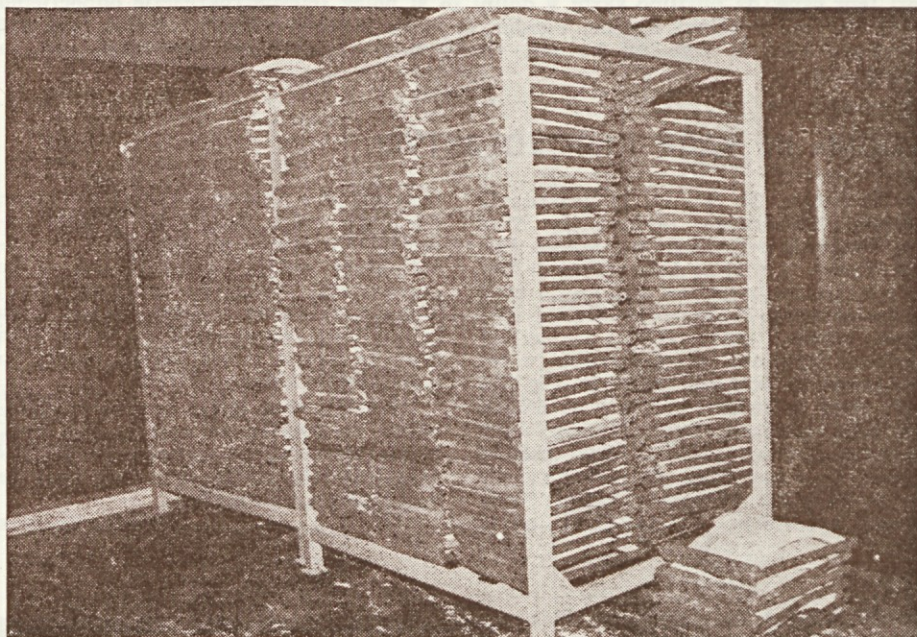
Ob Prešernovem prazniku je bila
dvorana prazna. V soboto polna. Dobra
reklama, preprost tekst. V poduk tistim,
ki so zavijali roke proti nebu ob prazni
dvorani. Resnica je preprosta: ljudi je
treba privabiti. In nihče ne more reči,
da jih Prešeren ne more.

Olga Ravnikar

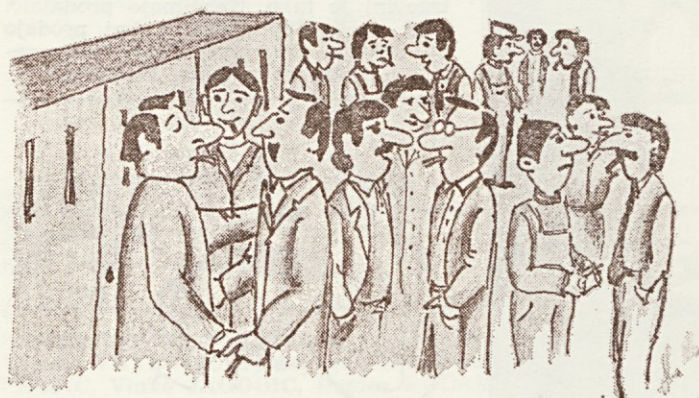
Dobro samoupravljanje je pogojeno
z visoko osebno zavestjo do družbe in
skupnih interesov. Ali se bo zavest v
prihodnjih letih razvijala ali bo ostala
takšna, kot je?

V Stolu pravimo normiranju »štopa-
nje«, vendar ta beseda zelo površno po-
nazarja ugotavljanje predvidenega
dnevnega delovnega učinka. »Štopanje«
s štoparico pa skuša ugotoviti še druge
stvari, ki jih ura ne vidi. Kolikšen bo
normativ na delovnem listku? Normira-
ni se bori, da bi mu bilo treba napraviti
čim manj kosov, normirec čim več, za
mojstra pa je pač odvisno, koliko »sim-
patizira« z enim ali drugim (ali pa z
nobenim!).

Novo sušilne kabine v krivilnici so že pred nekaj časa pričele z delom. Sveži
zakrivljeni kosi lesa so vpeti v železne okove in naloženi na palete. Sušilni pro-
stor je dobro izkoriščen, delo je varnejše in hitreje ga je moč opraviti.

Sestanke, ki nas ne zanimajo, pustimo lepo ob strani
ali pa za druge, je pa zato toliko bolj prijeten »neuraden«

klepet za ogli, v garderobah in pisarnah, posebno ob daljših
»čikpavzah«, ko se tako razvnamemo, da je čas za naše
skupno modrovanje vedno prekratek. Tedaj smo pametni
in preudarni, kritični in navdaja nas občutek, da imamo
sami vedno prav. Vse vemo in na vse znamo dati odgovor.
Vendar od takih »sestankov« ni bilo še nikoli koristi, pač
pa izgubljen delovni čas. (Nekateri s tem ne bodo soglašali
— rekli bodo, da je tako preživet čas zelo prijeten).

Ta fotografija res ni bila posneta včeraj, aktualna pa je še bolj kot pred letom ali dvema. Pomladni sprehod na Veliki planini v lepem vremenu, miru in čistem zraku je primeren tako za aktivnega delavca kot upokojenca. Če nam pri tem uspe, da pustimo skrbi v dolini in si poleg telesne rekreacije odpočijemo tudi »živce«, je učinek dvojen. Vendar, če bomo trmasto ostajali v dolini, tako kot prejšnja leta, iz tega ne bo nič. Ostali bomo le pri tej vzpodbudi pod to fotografijo.

»DOM« IN NAŠE ZADOVOLJSTVO

V petek, 20. 3., so se predstavili igralci Kulturnega društva iz Most pri Komendi z ljudsko igro Janeza Jalna »Dom«. V njej so nam prikazali življenje družine z grunta »na Trati« pred prvo svetovno vojno. Na gruntu živi mati, vdova s petimi otroki. Da bi jim olajšala življenje, je vse poslala v šole, otroci in šola pa poberejo ves denar, mati se zadolži in Trata se znajde na robu propada, kajti skrbnik, »dobrotnik«-krčmar, ki je v stiski posojal denar, že komaj čaka, da sede na grunt in se okoristi na njihov račun. Toda otroci sprevidijo, da je treba nekaj

ukreniti in s skupno pomočjo jim uspe, da Trato rešijo dolgov in jo spet postavijo »na noge«, za kar ima nedvomno največ zaslug najstarejši sin, ki ne popusti niti takrat, ko drugi že skoraj obupajo. Večkrat z ostro besedo koga oplazi, toda navsezadnje mu le vsi dajo prav in ravno s tem dosežejo, da je dom končno rešen!

Gledalci smo bili s predstavo zadovoljni, še posebej pa nam je bilo všeč, ker so govorili »po domače«, v gorenjskem narečju in je bila tako igra še bolj pristna, ne narejena.

Marinka Mošnik

Ni poznal sodelavca, za katerega ni imel pripombe!

Druge je tožil, sam je bil prav tak.

Vpil je: »Držite se reda!« Sam se ga ni držal.

Na sestanek grem, če sem po nakujuju na šihu!

Iz težav se bomo izvlekli samo na en način — z zares dobrim delom.

Med kuharicami je še večja razlika kot med ljudmi z drugimi poklici. Kuharica z veseljem do kuhe in neštetiimi sposobnostmi pripravi tako jed, da je veseljše pogledati in tudi jesti.

Valči v naši Restavraciji smo posneli pri rezanju pečenke. Lepo je dišalo. Čeprav dobre porcije nismo dočakali, smo vedeli, da je pečenka zares okusna in dobro pečena. Sicer pa to, da bi sedli za mizo, tokrat ni bil naš namen.

Z vsemi odločitvami in sklepi se je strinjal samo zato, da je imel mir. V opravljanje teh ga posebej niso silili, njemu niso prišle več na misel.

(Sof jo ust anomo)

»Ne morete biti kar naprej v kadilnici!«

»Ravnokar smo prišli!«

»Ko pokadite, takoj k strojem!«

»To sami vedno storimo!«

Za resne ljudi so resni sestavki, za manj resne drugačni, skoraj za vsakogar pa kaka šala:

»Frazarimo« zelo radi. Kako frazo, ki je vsaj na videz duhovita, bomo ponavljali več tednov, toliko časa, da jo bo zamenjala kaka nova, boljša fraza. Gotovo ste opazili, da sta zadnji čas »v obtoku« predvsem dve frazi. »Težiti« in »nakladati«. Npr.: »Pol ure je ,težil' s svojimi pripombami.«

In: »Nakladal' je same neumnosti. Sploh ni opazil, da mu ne verjamemo.«

Kupec je prišel v trgovino. Hotel je nekaj kupiti. Prodajalec se je leno obnačal in slednjič začel zaželjeno nejevoljno in površno iskati. Občutljive izdelke je premetaval kot drva. Nazadnje je rekel:

»Nimamo.«

Kupec bi vsekakor rad predmet kupil. Skrbno je opazoval razstavljene izdelke in med njimi opazil predmet, ki ga je želel.

Rekel je: »Saj ga vendar imate!«

Prodajalec je skomignil z rameni in užaljeno postregel kupcu.

Gotovo ste že videli podobne prizore v trgovini. Skoraj v vsaki drugi trgovini je tako. Ker imajo prodajalci enak osebni dohodek, če kaj prodajo ali nič. Da jim manjka delovne zavesti, ni potrebno posebej poudarjati.

»Hudiča, ne streljaj v žarnico! Saj sva prišla prav po žarnico in ne po denar!«

TAKŠNI SMO PAC, tak je naslov neke svetovno znane humoristične knjige. Te besede pa so zelo primerne za zelo bežen prikaz naših »vrtilin«:

Prvomajska križanka

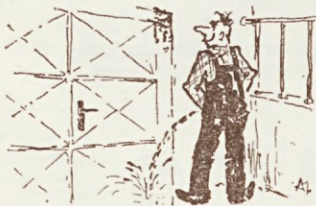
Namesto, da bi mislili na delo, mislimo na telesno ljubezen ali bolje rečeno ljubimkanje. Ne verjamete? Natančneje pogledajte po delavnicah ali za vogali.

Ce nekoga kliče telefon, smo zelo prijazni. Vendar le tedaj, če stoji šef za našim hrbtom. Če ga ni, nočemo stopiti po kolega, katerega nekdo išče.

Ohranitev skupnih prostorov in opreme nam je kaj malo mar. Če bomo razbili žarnico, jo bo pač električar zamenjal, če bomo razbili stikalo v steni, bodo montirali novega ...

Za to risbo smo se stežka odločili. Precej podobne so objavili drugi tovarniški časopisi. Mislili smo, da smo pri nas boljši. Nismo! Se zadnjih se je nekdo »matral« ob vratih.

STOL				MESTO V SREBJI	VRSTA IGRE S KARTAMI	SLOV. MOŠKO IME	DRAG GRADB. MATERIAL	100 m ²	RITMIKA	ČRNO-GORSKI PESNIK	REKA V ŠVICI	
ODDELEK V TOZD-1												
SNOV												
GRŠKI BOG LJUBEZNI								KATEAN DEL TELESA				
VELIKA REKA V SZ							ŽABE POLITIK ŽIVKOV					
EMIL KUKANJA VEZUIK						MOŠKO IME VESELJE (MNOŽ.)					18. ČRKA ABECEDE	
SESTAVIL: KUKANJA BOJAN	VOJAŠKI NOVINEC	OČKA ATEK	NEUVRŠČ. DRŽAVA V AZIJI			MOŠKO IME				ŠARC ROMANJ		
DRŽAVA V AZIJI										RIMSKA 5	VRSTA KROM-PIRJA	OBDOBJE V KLJUŽENJU
GIBANJE ZRAKA						GLASB. IZRAZ KRAJ PRI MARIBORU				KRAJ PRI DOMŽALAH NOG. KLUB V IL LIGI		
MOŠTVO						OPORNIK MOŠKO IME				GORICA VESTA TRDE SNOVI		
LJUDSKA REPUBLIKA		ZAČETEK ABECEDE GLASBILU S STRUNAMI				EDO SPRUK PESEM HVALJICA				TOVARNA V ZAGREBU		
GRBAVOST (PO DOHAČE)										VRSTA KARTE KRIŽAJ BOJANJ		
KONEC POLOTOKA (MNOŽ.)			OSKRBUJIK JAPONSKI NACIJ URET CVET.							METER REKA V NEMČIJI		ZVEZA KOMUNIST. MLADIJE JUGOSL.
PRVI SAMOGL.	KAZALNI ZAIMEK ZASČIT. OZEMLJE			TATSKA						SLOV. TOV. POHIŠTVA PPEIZKUS (HRV.)		
NUJEN ZA DIHAJNJE				KISIK STARI OČE		CIRIL PETEK MESO - JEDEC				ENOJKI AVAR		
ZMEDA, KAOS					ITALIJSKI KOSTALJ SREZ ZA... KEMIČNI ELEMENT					VSE V REDU RUDNIK V ISTRJI		
VRSTA TRTE (MNOŽ.)						RUSKI VELETOK OBRI				OKSID BABIČ IVO		
KAREL ERIK		GLAVNO M. ETIPIJE ZEN. IME (3. SKLON)										STOL KOŠARK. KLUB IZ MARIBORA
GRM S TRDIM LESOM				KOLEGA KRATICA SVETOVNJE VELESILE								21. ČRKA TAVARDA PISAR. TAT. V ZAGREBU
EVROPA IN AZIJA							PRITE - DILNICA	SREBRO	ATEK PRETME NAJ			
INDUSTR. RASTLINA			HIDRO-CENTRALA NA DONAVI							ITALIJAN. TOVORJAK NIČ		
HUNSKI POGLAVAR						DOLOČI - TEV BOLEZNI						

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohoštva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Konrad VAVPOTIČ in člani uredniškega odbora: Boris DEMŠAR, Franc SIKOŠEK, Ivanka Šinkovec, Franc BAUMAN, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemaajo delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

ABC FOTOGRAFIJE

piše franc stele

Glede na goriščno razdaljo lahko vse objektivne fotografskih aparatov razvrstimo v tri glavne skupine. Govorimo o širokokotnih, o normalnih in o teleobjektivih.

A) ŠIROKOKOTNI OBJEKTIVI so v zadnjem desetletju postali zelo popularni. To so objektivni z goriščnimi razdaljami tam nekje do 40 mm (pri kamerah »leica« formata). Pomembna prednost teh objektivov je, da z njimi na film dobimo več kot z normalnimi objektivni, ker je pač slikovni kot večji. Zato so pomembni za fotografiranje interierov; posebno v majhnih prostorih, kjer nam omogočajo, da tudi s kratke

SV. LENART POD KRVAVCEM — 1979: Za posnetek pokrajine je bil uporabljen normalni 50 mm objektiv, ki predmete prikaže, kakor jih vidi oko.

PORTRET — 1979: Fotografirano je z 200 mm teleobjektivom. Glava je ostra; zaradi majhne globinske ostrine pa ozadje lahko zabrišemo in ga naredimo še bolj nepomembnega.

v takih prostorskih razmerjih. Zato so nekateri fotografji proti uporabi kakih drugih objektivov kot normalnih.

C) TELEOBJEKTIVI podobno kot daljnogledi kažejo oddaljene predmete povečano. Goriščne razdalje TO so večje kot pri NO, za kamere »leica« formata pa se največ uporabljajo taki z goriščnicami od 85 do 200 mm. Nenadomestljivi so za fotografiranje plašnih živali na daljave, ki nas tako ne opazijo. Prav tako se veliko uporabljajo pri portretiranju, saj omogočajo, da nas oseba, ki jo želimo posneti, ne opazi tako hitro, zato je drža bolj naravna. Poleg tega pa zaradi izredno majhne globinske ostrine dobimo oster npr. samo obraz, ozadje, ki je nepomembno, pa je neostro in nerazločno.

(Konec prihodnjic)

- »Imate surovo maslo?«
»Kje pa, saj vidite, da je polica prazna!«
»Tisti kupec, ki je bil prej pri vas, ga je pa dobil!«
»???«
»Vam bom dal hudiča!«
»No, stopite zadaj...«

Vsi vemo, da ne smemo kaditi na prepovedanih mestih, vendar nas opozorilni znaki ne ganejo. Zares vemo, da tu ne smemo vleči cigaret, pa jih, Zakaj jih ne bi, saj še ne gori!

Naše mamice so obremenjene na vse načine. Hodijo na delo in doma hitijo z gospodinjenjem. Takrat je običajno njihov soprog na delu in z otrokom je potrebno iti tudi v trgovino. Tak prizor, ki je na gornji karikaturi, ste gotovo v samopostrežni trgovini na Bakovniku že videli.

Za sebe ni vedel, kaj je njegova dolžnost, za druge vedno!

Malica med malico in malico pred malico — obe poznamo v Stolu (pa še katero zraven).

Kar ne smemo slikati, skušamo včasih narisati. Tudi na risbah smo mi, čeprav se temu smejimo.

Primeren odnos med sodelavci in navidezna prijaznost tistega, ki nekaj hoče, sta dva zelo različna pojma. Drugi bo prijazen le toliko časa, ko bo spoznal, da pri svoji zahtevi ni uspel. Ko mu bo prvi pokazal hrbet, bo pokazal »svoj občutek« tudi na zunaj.

NA ZMAGOVALNEM ODRU — 1980: Slika je bila napravljena z 29 mm širokokotnim objektivom. Dobro je vidna značilnost tega objektivna, da močno poudari predmete v bližini (čevlje), medtem, ko je glava, ki je najdlje od kamere, postala še manjša.

razdalje zajamemo željeni predmet. Poleg tega ŠO omogočajo veliko globinsko ostrino. Značilnost ŠO je tudi močno poudarjanje (povečevanje) predmetov, ki so bliže fotoaparata in zmanjševanje tistih, ki so dlje. Včasih naredimo prav smešne slike, saj predmeti na slikah, ki so bile narejene s ŠO, niso v naravnem razmerju. Čimbolj je objektiv širokokoten, se pravi čim manjša je njegova goriščnica, tem bolj je predmet na sliki popačen — neresničnih oblik.

B) NORMALNI OBJEKTIVI imajo goriščnico okrog 50 mm (»leica«). To so najbolj uporabni in tudi največ uporabljeni objektivni. Skozi NO vidimo približno toliko kot s prostim očesom in